

PRIPOROČILO SVETA**z dne 13. julija 2018****v zvezi z nacionalnim programom reform Združenega kraljestva za leto 2018 in mnenje Sveta o konvergenčnem programu Združenega kraljestva za leto 2018**

(2018/C 320/27)

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 121(2) in člena 148(4) Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 z dne 7. julija 1997 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik ⁽¹⁾ ter zlasti člena 9(2) Uredbe,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije,

ob upoštevanju resolucij Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta,

ob upoštevanju mnenja Odbora za zaposlovanje,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-finančnega odbora,

ob upoštevanju mnenja Odbora za socialno zaščito,

ob upoštevanju mnenja Odbora za ekonomsko politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Komisija je 22. novembra 2017 sprejela letni pregled rasti, ki zaznamuje začetek evropskega semestra za usklajevanje ekonomskih politik za leto 2018. Pri tem je ustrezno upoštevala evropski steber socialnih pravic, ki so ga 17. novembra 2017 razglasili Evropski parlament, Svet in Komisija. Evropski svet je 22. marca 2018 potrdil prednostne naloge iz letnega pregleda rasti. Komisija je 22. novembra 2017 na podlagi Uredbe (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ sprejela tudi poročilo o mehanizmu opozarjanja, v katerem Združenega kraljestva ni opredelila kot ene od držav članic, za katere bo opravljen poglobljen pregled.
- (2) Poročilo o državi za Združeno kraljestvo za leto 2018 je bilo objavljeno 7. marca 2018. V njem so bili ocenjeni napredek Združenega kraljestva pri izvajanju priporočil za posamezne države, ki jih je Svet sprejel 11. julija 2017 ⁽³⁾, nadaljnje ukrepanje po priporočilih za posamezne države, sprejetih v prejšnjih letih, in napredek Združenega kraljestva pri doseganju njegovih nacionalnih ciljev iz strategije Evropa 2020.
- (3) Združeno kraljestvo je 29. marca 2017 uradno obvestilo Evropski svet, da namerava zapustiti Evropsko unijo. Razen če ne bo z ratificiranim sporazumom o izstopu določen drug datum ali če Evropski svet v skladu s členom 50(3) Pogodbe o Evropski uniji in po dogovoru z Združenim kraljestvom soglasno ne sklene, da se Pogodbi prenehata uporabljati pozneje, se bo celotno primarno in sekundarno pravo Unije za Združeno kraljestvo prenehalo uporabljati 30. marca 2019 ob 00:00h po srednjeevropskem času. Združeno kraljestvo bo takrat postalo tretja država. Potekajo pogajanja za zagotovitev urejenega izstopa, ki bi vključeval prehodno obdobje do konca leta 2020, v katerem bi se zakonodaja Unije še naprej uporabljala za Združeno kraljestvo in v njem.
- (4) Združeno kraljestvo je 30. aprila 2018 predložilo nacionalni program reform za leto 2018 in konvergenčni program za leto 2018. Programa sta bila ocenjena istočasno, da bi se upoštevala njuna medsebojna povezanost.

⁽¹⁾ UL L 209, 2.8.1997, str. 1.⁽²⁾ Uredba (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij (UL L 306, 23.11.2011, str. 25).⁽³⁾ UL C 261, 9.8.2017, str. 1.

- (5) Ustrezna priporočila za posamezne države so bila obravnavana pri načrtovanju programov evropskih strukturnih in investicijskih skladov (v nadaljnjem besedilu: skladi ESI) za obdobje 2014–2020. Na podlagi člena 23 Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ lahko Komisija od države članice zahteva, da pregleda svoj partnerski sporazum in ustrezne programe ter predlaga njihove spremembe, kadar je to potrebno za podporo izvajanju ustreznih priporočil Sveta. Komisija je zagotovila dodatne podrobnosti o tem, kako bo uporabila to določbo, v smernicah o uporabi ukrepov za povezovanje uspešnosti skladov ESI z dobrim gospodarskim upravljanjem.
- (6) Za Združeno kraljestvo trenutno veljata preventivni del Pakta za stabilnost in rast ter prehodno pravilo glede dolga. Vlada v konvergenčnem programu za 2017/2018 pričakuje, da se bo nominalni primanjkljaj znižal z 2,2 % BDP v letu 2017/2018 na 1,8 % BDP v letu 2018/2019 ter na 1,7 % BDP v letu 2019/2020. Konvergenčni program ne vključuje srednjeročnega proračunskega cilja. V skladu s konvergenčnim programom naj bi se dolg sektorja država kot odstotek BDP v obdobju med letoma 2017/2018 in 2019/2020 pretežno ustalil pri 85,5 % ter se nato v letu 2021/2022 znižal na 84,8 % BDP. Makroekonomski scenarij, na katerem temeljijo te proračunske projekcije, je verjeten. Čeprav so ukrepi, potrebni za podporo načrtovanim ciljem glede primanjkljaja, na splošno dobro opredeljeni, naraščajoči pritiski na javnofinančne odhodke na številnih področjih predstavljajo tveganje pri doseganju načrtovanega zmanjšanja primanjkljaja.
- (7) Svet je 11. julija 2017 Združenemu kraljestvu priporočil, naj zagotovi, da nominalna stopnja rasti neto primarnih javnofinančnih odhodkov ⁽²⁾ v letu 2018/2019 ne bo preseгла 1,8 %, kar ustreza letni strukturni prilagoditvi v višini 0,6 % BDP. Hkrati je Svet navedel, bi bilo treba upoštevati doseganje fiskalne naravnosti, ki prispeva h krepitvi trenutnega okrevanja in zagotavljanju vzdržnosti javnih financ Združenega kraljestva. Na podlagi pomladanske napovedi Komisije iz leta 2018 obstaja v letu 2018/2019 tveganje določenega odklona od zahtev preventivnega dela Pakta za stabilnosti in rast.
- (8) V letu 2019/2020, ko naj bi bil delež javnega dolga v BDP v Združenem kraljestvu nad 60 % BDP, proizvodna vrzel pa naj bi znašala 0,4 % BDP, nominalna stopnja rasti neto primarnih javnofinančnih odhodkov ne bi smela preseči 1,6 %, kar je v skladu s strukturno prilagoditvijo v višini 0,6 % BDP, kot izhaja iz skupno dogovorjene prilagoditvene matrike zahtev v okviru Pakta za stabilnost in rast. Ob nespremenjenih politikah naj bi Združeno kraljestvo v letu 2019/2020 izpolnjevalo to zahtevo. Na prvi pogled se pričakuje, da bo Združeno kraljestvo v letih 2018/2019 in 2019/2020 izpolnjevalo prehodno pravilo glede dolga zaradi dovoljenega letnega odklona v višini 0,25 %. Na splošno Svet meni, da mora biti Združeno kraljestvo od leta 2018/2019 dalje pripravljeno sprejeti dodatne ukrepe za zagotovitev izpolnjevanja določb Pakta za stabilnost in rast.
- (9) Letna neto ponudba stanovanjskih nepremičnin se še naprej povečuje ob podpori sklopa vladnih pobud za spodbujanje trga stanovanjskih nepremičnin in cikličnega okrevanja. Vendar je še vedno precej nižja od ocenjenega povpraševanja, zato zagotavljanje zadostnega obsega stanovanjskih nepremičnin za Združeno kraljestvo ostaja velik izziv. To je povezano z zelo strogo in zapleteno ureditvijo trga zemljišč. Pomanjkanje stanovanjskih nepremičnin in visoki stanovanjski stroški so še posebej pereča vprašanja, povezana z velikim in rastočim povpraševanjem, denimo v urbanih središčih in njihovi okolici. Vlada se problema zaveda in si je zastavila ambiciozne cilje za povečanje ponudbe v prihodnjih letih. Hkrati je ponovno potrdila svojo zavezo, da bo omejila razvoj v okolici urbanih središč. Lastništvo stanovanj se je med mlajšimi generacijami znatno zmanjšalo, kar prispeva k medgeneracijski neenakosti.
- (10) Produktivnost dela je nizka in stagnira. Veliki deli gospodarstva so primerjalno gledano razmeroma neuspešni glede na glavne dejavnike produktivnosti – znanja in spretnosti, naložbe in učinkovite poslovne procese. Cestna, železniška in letalska omrežja Združenega kraljestva so prav tako pod znatnim in naraščajočim pritiskom glede zmogljivosti.
- (11) Čeprav so nominalni podatki o trgu dela še vedno pozitivni pri večini meril, se še vedno pojavljajo pomisleki glede kakovosti nekaterih delovnih mest. To je povezano z vprašanji razvoja znanj in spretnosti, nekaterih netipičnih oblik dela, plač, produktivnosti, udeležbe na trgu dela in revščine delovno sposobnega prebivalstva. V zvezi z vsemi navedenimi vprašanji so bili napovedani pomembni ukrepi politike in nadaljnji razvoj. Bistvenega

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (UL L 347, 20.12.2013, str. 320).

⁽²⁾ Neto primarne javnofinančne odhodke sestavljajo vsi javnofinančni odhodki brez odhodkov za obresti, odhodkov za programe Unije, v celoti izravnanih s prihodki iz skladov Unije, in nediskrecijskih sprememb pri odhodkih za nadomestila za brezposelnost. Nacionalno financirane bruto investicije v osnovna sredstva so zglašene na obdobje štirih let. Diskrecijski ukrepi na strani prihodkov ali zakonsko določena povečanja prihodkov so vračunani. Enkratni ukrepi na strani prihodkov in na strani odhodkov so pobotani.

pomena je skladnost teh povezanih politik. Kar se tiče znanj in spretnosti, je bil do zdaj poudarek večinoma na vajeništvu in reformah strokovnega izobraževanja. Na obeh področjih bi osredotočenost na kakovost lahko zagotovila trajnostni multiplikacijski učinek za družbo in gospodarstvo. Združeno kraljestvo je med državami članicami, ki že izpolnjujejo več kot dve tretjini osnutkov meril evropskega okvira za kakovostna in učinkovita vajeništva, zato je mogoče določati in spremljati cilje glede kakovosti, npr. s spremljanjem diplomantov. Za zagotavljanje možnosti vseživljenjskega učenja, zlasti za zaposlene, ki so običajni na začetni stopnji zaposlitve, so potrebni viri, sorazmerni s tistimi, ki so namenjeni za vajeništva, ter nove ravni kvalifikacij T (T-Levels) za mlade, ki so opustili šolanje.

- (12) Pozornost bo treba v prihodnje posvečati tudi vprašanju socialne zaščite in vključevanja. Uvajajo se reforme otroškega varstva, vendar bo morda potrebnih več zmogljivosti, zlasti za otroke, mlajše od treh let. Učinek nekaterih reform in krčenj na področju socialne varnosti še ni v celoti prišel do izraza, zlasti pri družinah, katerih člani so zaposleni.
- (13) V okviru evropskega semestra za leto 2018 je Komisija izvedla izčrpno analizo ekonomske politike Združenega kraljestva in jo objavila v poročilu o državi za leto 2018. Prav tako je ocenila konvergenčni program za leto 2018, nacionalni program reform za leto 2018 in ukrepanje po priporočilih, ki jih je Združeno kraljestvo prejelo v prejšnjih letih. Glede na to, da je treba okrepiti splošno ekonomsko upravljanje Unije z vključitvijo prispevka na ravni Unije za prihodnje nacionalne odločitve, Komisija pri tem ni upoštevala le pomena teh programov za vzdržno fiskalno in socialnoekonomsko politiko v Združenem kraljestvu, ampak tudi obseg njihove skladnosti s pravili in smernicami Unije.
- (14) Svet je ob upoštevanju te ocene preučil konvergenčni program za leto 2018, njegovo mnenje ⁽¹⁾ pa je izraženo zlasti v priporočilu 1 spodaj –

PRIPOROČA, da Združeno kraljestvo v letih 2018 in 2019 ukrepa tako, da:

1. Zagotovi, da nominalna stopnja rasti neto primarnih javnofinančnih odhodkov v letu 2019/2020 ne bo presegla 1,6 %, kar ustreza letni strukturni prilagoditvi v višini 0,6 % BDP.
2. Poveča ponudbo stanovanjskih nepremičnin, zlasti na območjih, kjer je povpraševanje največje, vključno z dodatnimi reformami sistema načrtovanja.
3. Obravnava potrebe po spretnostih in znanjih ter razvoju z določanjem ciljev glede kakovosti in učinkovitosti vajeništev ter z večjim vlaganjem v izpopolnjevanje za osebe, ki so že vključene v delovno silo.

V Bruslju, 13. julija 2018

Za Svet
Predsednik
H. LÖGER

⁽¹⁾ V skladu s členom 9(2) Uredbe (ES) št. 1466/97.